

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานพัสดุกับประสิทธิภาพการทำงาน
ของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9
The Relationship Between Procurement Management and Work
Efficiency of Procurement Operators of the Provincial
Waterworks Authority Region 9

ทิพย์สุตา ฟองสมุทร¹ ปานฉัตร อาการักษ์² อัครเดช ฉวีรักษ์³

Thipsuda Fongsamut, Panchat Akarak, Aukkaradej Chaveerug

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานพัสดุ ได้แก่ การจัดหาพัสดุ การควบคุมพัสดุ การตรวจสอบพัสดุและการจำหน่ายพัสดุกับประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9 และ 2) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9 ประกอบด้วย ผู้จัดการการประปาส่วนภูมิภาคสาขา หัวหน้างานพัสดุ พนักงานพัสดุ จำนวน 87 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และสถิติเชิงอ้างอิง เพื่อทดสอบสมมติฐานและวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานพัสดุ ได้แก่ การควบคุมพัสดุ การตรวจสอบพัสดุและการจำหน่ายพัสดุ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 2) กระบวนการจัดซื้อพัสดุอาจมีความยุ่งยากสลับซับซ้อน ส่งผลให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงาน จนเกิดความล่าช้า จึงทำให้ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานลดลง ควรเพิ่ม เน้นย้ำ หรือลดภาระของงานจัดซื้อพัสดุ หรือควรมีการทบทวนด้านการจัดซื้อพัสดุ และส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานพัสดุได้รับการ

Received: 2023-04-16 Revised: 2023-07-06 Accepted: 2023-07-10

¹ หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย Master of Accountancy, Faculty of Accounting, Chiang Rai Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: pheerapol.acc@gmail.com

^{2,3} คณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย Faculty of Accounting, Chiang Rai Rajabhat University. e-mail: P.thipnew1@hotmail.com

พัฒนาความรู้เกี่ยวกับระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานจัดซื้อจัดจ้างอยู่เสมอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานให้มากขึ้น

คำสำคัญ (Keywords): การบริหารงานพัสดุ; ประสิทธิภาพการทำงาน; ผู้ปฏิบัติงานพัสดุ; การประชาสัมพันธ์ภูมิภาคเขต 9

Abstract

The purpose of this research were 1) to test the relationship between procurement of procurement; parcel control; the examination of parcels and parcel sales with the performance of the parcel operators of the Provincial Waterworks Authority Regional Office 9 and 2) to study problems and solutions for the procurement management of the Provincial Waterworks Authority Regional Office 9. The sample group used in the research, namely the procurement workers of the Provincial Waterworks Authority Regional Office 9, consisting of the branch managers of the Provincial Waterworks Authority 87 procurement supervisors, procurement officers, selected by purposive sampling. The questionnaire was used as a tool for collecting data. The statistics used in data analysis were descriptive statistics including frequency, percentage, mean and reference statistics. To test the hypothesis and analyze the correlation coefficient (Pearson Correlation) and Multiple Regression Analysis. Inspecting parcels and distributing parcels there was a positive correlation with the work efficiency of the procurement workers of the Provincial Waterworks Authority Regional Office 9 at the statistical significance level of 0.01. 2) The procurement process may be complex and complicated, resulting in confusion in operations until delays. As a result, the efficiency of the operation decreases. Should increase, emphasize or reduce the burden of procurement work. Or there should be a review of the procurement of supplies. and always encourage the procurement workers to develop their knowledge of records and regulations related to procurement work to increase the efficiency of operations more

Keywords: Procurement management; Work efficiency; Procurement operators ; Provincial Waterworks Authority Regional Office 9

บทนำ (Introduction)

การประชาสัมพันธ์ภูมิภาคเป็นหน่วยงานที่ให้บริการเกี่ยวกับน้ำประปาในทุกพื้นที่ของประเทศไทย การบริการ ได้แก่ การผลิต จัดส่ง และจำหน่ายน้ำประปา รวมทั้งดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับธุรกิจประปา เพื่อประโยชน์ในการบริการสาธารณะโดยคำนึง

ประโยชน์ของรัฐและสุขภาพอนามัยของประชาชนเป็นสำคัญ ปัจจุบันได้แบ่งสายการปฏิบัติงานออกเป็น 10 เขต ดูแลรับผิดชอบสำนักงานประปาในสังกัดทั่วประเทศ ด้วยบทบาทการให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาคหัวใจสำคัญคือประชาชนในส่วนภูมิภาคเข้าถึงน้ำประปาที่สะอาดปลอดภัย ส่งผลให้ประชาชนชาวไทยที่อยู่ในส่วนภูมิภาคกว่า 5 ล้านรายทั่วประเทศ มีคุณภาพชีวิตและมีสุขอนามัยที่ดีขึ้น รวมทั้งยังส่งผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (การประปาส่วนภูมิภาค, 2564)

ปัจจัยสำคัญในการบริหารจัดการองค์กรให้ประสบความสำเร็จในปัจจุบัน ได้แก่ กฎระเบียบบุคลากร งบประมาณ เครื่องมือเครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์และการบริหารจัดการ ซึ่งจรัส บุญสอน (2561) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จของทุก ๆ องค์กร สำหรับการบริหารงานส่วนราชการนั้น การดำเนินที่เกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ คือ งานพัสดุ เป็นส่วนสำคัญที่จะต้องดำเนินการจัดหาพัสดุที่เหมาะสมใช้เพียงพอต่อความต้องการ รวมถึงการซ่อมแซมบำรุงรักษา ให้การดำเนินงานขององค์กรภายในงบประมาณที่จำกัดมีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สุประวีณ์ ภาระเวช (2556) กล่าวว่า การบริหารงานพัสดุ เป็นเรื่องที่สำคัญและมีความหมายต่อธุรกิจและองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้การบริหารงาน เป็นไปอย่างคุ้มค่า ประหยัดงบประมาณ สนับสนุนและสนองความต้องการในการปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือโครงการ ให้ดำเนินไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ในการบริหารราชการของไทยจะต้องยึดถือระเบียบปฏิบัติของราชการอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานที่ผู้บริหารมักประสบปัญหาบ่อย ๆ คือ การบริหารจัดการงานพัสดุที่มีขั้นตอนและเอกสารที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอาจจะดำเนินการผิดพลาดในบางจุดแต่เป็นจุดที่สำคัญ เนื่องจากความไม่ชำนาญในระเบียบที่มีความละเอียดและองค์ประกอบที่สำคัญจำนวนมาก เพราะปัจจุบันการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานด้านพัสดุมีหลายขั้นตอน ซึ่งมีกฎระเบียบเป็นแนวทางให้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ตลอดจนมีระเบียบที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ซึ่งหากไม่มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินงาน อาจทำให้เกิดความผิดพลาดในระหว่างปฏิบัติงานส่งผลให้เกิดความล่าช้า ระยะเวลาปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น เจ้าหน้าที่พัสดุจึงจำเป็นต้องศึกษาและแสวงหาความรู้ ทบทวนเพื่อเกิดความเข้าใจและสั่งสมประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ลดความเสี่ยงที่จะเกิดความผิดพลาดต่อกฎระเบียบและข้อบังคับด้านการบริหารพัสดุ

กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ (การประปาส่วนภูมิภาค, 2564) เป็นกระบวนการทำงานที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นกระบวนการเริ่มต้นของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ขององค์กร เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาด้านการให้บริการแก่ประชาชนและเพื่อการขยายตัวด้านการลงทุนของการประปาส่วนภูมิภาค อันถือเป็นภารกิจหลักเพื่อการสนับสนุนองค์กรในด้านการให้บริการแก่ผู้ใช้น้ำของการประปาส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ ซึ่งกระบวนการด้านการจัดซื้อจัดจ้างนั้น เป็นกระบวนการสนับสนุนและขับเคลื่อนกิจการขององค์กรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และ

เป็นไปตามแผนการดำเนินงานขององค์กร โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตรวจสอบได้ และเป็นไปตามระเบียบปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างทุกประการ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานพัสดุกับประสิทธิภาพการทำงาน และศึกษาปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานพัสดุของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9 เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุนำไปใช้ในการปรับปรุงการบริหารงานด้านพัสดุ กระบวนการจัดหาพัสดุ การควบคุมพัสดุ การตรวจสอบพัสดุ และการจำหน่ายพัสดุ ในการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9 ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงระบบการปฏิบัติงาน การบริหารงาน ให้เหมาะสมกับความคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตรวจสอบได้ และเป็นไปตามระเบียบปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง รวมทั้งสามารถนำไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาคอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานพัสดุ ได้แก่ การจัดหาพัสดุ การควบคุมพัสดุ การตรวจสอบพัสดุ และการจำหน่ายพัสดุกับประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาค เขต 9
2. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานพัสดุของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาค เขต 9

สมมติฐานของการวิจัย (Research Hypothesis)

- H₁ การจัดหาพัสดุมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาค เขต 9
- H₂ การควบคุมพัสดุมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาค เขต 9
- H₃ การตรวจสอบพัสดุมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาค เขต 9
- H₄ การจำหน่ายพัสดุมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาค เขต 9

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาค เขต 9 ได้แก่ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา น่าน แพร่ ลำปาง และลำพูน จำนวน 96 คน

(การประปาส่วนภูมิภาคเขต 9, 2565) ประกอบด้วย ผู้จัดการการประปาส่วนภูมิภาคสาขา หัวหน้างานพัสดุ พนักงานพัสดุ

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9 ประกอบด้วย ผู้จัดการการประปาส่วนภูมิภาคสาขา หัวหน้างานพัสดุ พนักงานพัสดุ จำนวน 96 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากการตัดสินใจของผู้วิจัยเอง ลักษณะของกลุ่มที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย การเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้เลือกผู้ที่มีความรอบรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาค เขต 9 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนพร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ซึ่งได้แบบสอบถามคืน จำนวน 87 ราย จากกลุ่มตัวอย่าง 96 ราย ถือเป็น 90.63 % ซึ่งจำนวนข้อมูลดังกล่าวพิจารณาแล้วว่าเพียงพอ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาข้อมูลจากตำรา งานวิจัย และการสอบถามจากผู้มีประสบการณ์ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปหรือข้อมูลประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลหน่วยงานการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานพัสดุและประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาค กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อสร้างเครื่องมือการวิจัยให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (Index of item - objective congruence) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.66 ถือว่าเป็นข้อคำถามที่มีความเที่ยงตรงสูงสามารถนำไปใช้ได้ นำแบบสอบถามไปทำการทดลอง (Try out) จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ได้อยู่ในกลุ่มที่เก็บข้อมูลจริง โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และนำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ Cronbach (Cronbach, 1974) จากการวิเคราะห์มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .974 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.7 แสดงว่า

แบบสอบถามที่จัดทำขึ้นนั้นมีความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปทดสอบสมมติฐานและนำไปใช้ในกระบวนการวิจัยต่อไปได้

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุและประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาค เขต 9 จำนวน 96 ชุด

4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากหนังสือ รายงานวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความ เว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย ช่วยให้ได้มาตรฐานในการวิจัยได้ถูกต้อง ลดความซ้ำซ้อนกับงานวิจัยที่ผู้อื่นได้ทำการวิจัยไปแล้วด้วย

5. สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 แบบสอบถามวิเคราะห์ โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแจกแจงความถี่ และอภิปรายเชิงพรรณนา โดยแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) นำแปลความหมาย ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

5.2 การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพิจารณาตัวแปรอิสระเข้าสู่สมการถดถอยว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และความสัมพันธ์เป็นอย่างไร (กลยา วาณิชบัญชา, 2549)

5.3 การวิเคราะห์หาค่าความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยการทดสอบสมมติฐานนั้นพิจารณาจากค่าสถิติ P-Value ว่ามีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม เมื่อระดับนัยสำคัญของตัวแปรอิสระมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ที่ 0.05

ผลการวิจัย (Research Results)

ตอนที่ 1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 51.70 และเพศชาย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 48.30 อายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 88.50 ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 37.90 มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 81.60 และมีรายได้ต่อเดือน มากกว่า 30,000 บาท จำนวน 54 คน

ตอนที่ 2 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ สังกัดสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 27.60 หน่วยงานที่สังกัดอยู่มีบุคลากรในฝ่ายพัสดุ 3 คน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ

46.00 งบประมาณด้านพัสดุที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 วงเงิน 500,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 71 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 81.60 มีการจัดสรรงบลงทุนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 73 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 83.90 มีการจัดซื้อจัดจ้างในหมวดครุภัณฑ์ จำนวน 59 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 67.80 รองลงมา คือ หมวดสิ่งปลูกสร้าง จำนวน 16 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 18.40 และหมวดที่ดิน จำนวน 12 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 13.80 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9 ภาพรวมในทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.94) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดหาพัสดุและการควบคุมพัสดุ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.96) รองลงมา คือ ด้านการจำหน่ายพัสดุ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.95) และด้านการตรวจสอบพัสดุ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานของ ผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานของ ผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.93) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน คำถามพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และความคุ้มค่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.94) รองลงมา คือ ประสิทธิภาพ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.93) และตรวจสอบได้ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92) ตามลำดับ

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการบริหารงานพัสดุอย่างมีประสิทธิภาพของการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9 ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 87 คน ตอบแบบสอบถามในข้อเสนอแนะจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 13.79 ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุอย่างมีประสิทธิภาพของการประปาส่วนภูมิภาค เขต 9 สามารถสรุปได้ดังนี้ ปัญหาการบริหารงานพัสดุ คือ กระบวนการจัดซื้อพัสดุดังกล่าวมีความยุ่งยากสลับซับซ้อน ส่งผลให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงานจนเกิดความล่าช้า จึงทำให้ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานลดลง แนวทางแก้ไขการบริหารงานพัสดุ 9 คือ ควรเพิ่ม เน้นย้ำ หรือลดภาระของงานจัดซื้อพัสดุ หรือควร มีการทบทวนด้านการจัดซื้อพัสดุ และส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานพัสดุได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างอยู่เสมอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานให้มากขึ้น

ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson Correlation

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการบริหารงานพัสดุและประสิทธิภาพการทำงานของ
ผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาภูมิภาคเขต 9

ตัวแปร	EFF	PC	CT	INS	S	SPM
ค่าเฉลี่ย	4.93	4.94	4.96	4.96	4.95	4.94
S.D.	0.225	0.188	0.173	0.457	0.214	0.211
EFF	1	0.733**	0.877**	0.504**	0.892**	0.843**
PC		1	0.804**	0.344**	0.859**	0.793**
CT			1	0.410**	0.823**	0.816**
INS				1	0.434**	0.813**
S					1	0.849**
SPM						1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Analysis) ระหว่าง 2 ตัวแปร พบว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ระหว่างกันเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหลายคู่ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.80 จึงอาจก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการตรวจสอบโดยการคำนวณค่า Variance Inflation Factor (VIF) และค่า Tolerance พบว่า VIF ทุกค่าในการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ มีค่าไม่เกิน 10 และค่า Tolerance ทุกค่า มีค่ามากกว่า 0.10 (Hair et al., 2010) แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดไม่มีความสัมพันธ์กันเองคือไม่มีปัญหา Multicollinearity โดยการบริหารงานพัสดุ ได้แก่ ด้านการจัดหาพัสดุ (PC) ด้านการควบคุมพัสดุ (CT) ด้านการตรวจสอบพัสดุ (INS) และด้านการจำหน่ายพัสดุ (S) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุของการประปาภูมิภาคเขต 9 ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ ของความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานพัสดุ
และประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาภูมิภาคเขต 9

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์		Beta	t	Sig	Collinearity	
	การถดถอย					Statistics	
	β	SE				Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	-.413	.242		-1.708	.091		
PC	-.371	.090	-.310	-4.114**	.000	.230	4.341
CT	.676	.089	.519	7.615**	.000	.282	3.544

INS	.049	.020	.099	2.449*	.016	.795	1.258
S	.726	.085	.689	8.579**	.000	.203	4.925
R = .945	R ² = .893	Adj.R ² = .887	F = 170.386**	Sig = .000			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ค่า F-statistic มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 แสดงว่าในตัวแบบที่ใช้ในการศึกษา มีความเหมาะสม ซึ่งมีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม โดยตัวแปรอิสระสามารถพยากรณ์มูลค่าของกิจการได้ในอัตราร้อยละ 88.70 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า การบริหารงานพัสดุด้านการจัดหาพัสดุ (PC) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ เท่ากับ -0.310 ($p = 0.000$) หมายความว่า การบริหารงานพัสดุด้านการจัดหาพัสดุ มีความสัมพันธ์ทางลบต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 การบริหารงานพัสดุด้านการควบคุมพัสดุ (CT) ด้านการจำหน่ายพัสดุ (S) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ เท่ากับ 0.519 และ 0.689 ตามลำดับ ($p = 0.000$) หมายความว่า การบริหารงานพัสดุด้านการควบคุมพัสดุ (CT) ด้านการจำหน่ายพัสดุ (S) มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และในส่วนของการบริหารงานพัสดุด้านการตรวจสอบพัสดุ (INS) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ เท่ากับ 0.099 ($p = 0.016$) หมายความว่า การบริหารงานพัสดุด้านการตรวจสอบพัสดุ (INS) มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน

H₁ การจัดหาพัสดุมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาภูมิภาค เขต 9 (ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ เท่ากับ -0.310 ($p = 0.000$)) **ปฏิเสธสมมติฐาน**

H₂ การควบคุมพัสดุมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาภูมิภาค เขต 9 (ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ เท่ากับ 0.519 ($p = 0.000$)) **ยอมรับสมมติฐาน**

H₃ การตรวจสอบพัสดุมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาภูมิภาค เขต 9 (ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ เท่ากับ 0.099 ($p = 0.016$)) **ยอมรับสมมติฐาน**

H₄ การจำหน่ายพัสดุมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาภูมิภาค เขต 9 (ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุคูณ เท่ากับ 0.689 ($p = 0.000$)) **ยอมรับสมมติฐาน**

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานพัสดุกับประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9 พบว่า การบริหารงานพัสดุส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 จากปัจจัย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมพัสดุ ด้านการตรวจสอบพัสดุ และด้านการจำหน่ายพัสดุ แสดงว่า ด้านการควบคุมพัสดุ หากมีการควบคุมพัสดุแต่ละขั้นตอนเป็นไปตามระเบียบฯ หลักเกณฑ์ ข้อบังคับต่างๆ ที่กำหนด ไม่ขัดต่อระเบียบฯ หลักเกณฑ์ ข้อบังคับต่างๆ ที่กำหนด มีทะเบียนคุมสัญญา และทะเบียนคุมใบสั่งซื้อสั่งจ้าง เอกสารการควบคุมพัสดุมีความเรียบร้อย ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน สะดวกต่อการใช้งาน เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจของหัวหน้าหน่วยราชการ และผู้บริหารหน่วยงานได้ ด้านการตรวจสอบพัสดุ หากมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปี คณะกรรมการทำงานอย่างโปร่งใส ทำตามขั้นตอนเป็นไปตามที่ระเบียบพัสดุฯ ที่กำหนดไว้ และด้านการจำหน่ายพัสดุ หากดำเนินการตัดยอดพัสดุ (วัสดุครุภัณฑ์) ออกจากบัญชีคุม ปลดพัสดุในครอบครองของส่วนราชการนั้น ออกจากความรับผิดชอบด้วยวิธีการต่างๆ ได้แก่ การขาย การโอน การแลกเปลี่ยน การแปรสภาพ หรือการทำลาย ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 อย่างเคร่งครัด แต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ ในกระบวนการจำหน่ายพัสดุ มีความเหมาะสม จะทำให้การทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาค เขต 9 มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสุประวีณ์ ภาระเวช (2556) กล่าวว่า การบริหารงานพัสดุ เป็นเรื่องที่สำคัญและมีความหมายต่อธุรกิจและองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้การบริหารงาน เป็นไปอย่างคุ้มค่า ประหยัดงบประมาณ สนับสนุนและสนองความต้องการในการ ปฏิบัติงานของหน่วยงาน หรือโครงการ ให้ดำเนินไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเฉลิมชัย อุทการ (2563) พบว่า ปัจจัยของการบริหารงานพัสดุ ด้านการควบคุมพัสดุ และด้านการจำหน่ายพัสดุ มีความสัมพันธ์และมีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุ และสอดคล้องกับ สุภารัตน์ บาลนามคม (2564) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารและประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุสัมพันธ์กันในทางบวก

ปัญหาการบริหารงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9 คือ กระบวนการจัดซื้อพัสดุ อาจมีความยุ่งยากสลับซับซ้อน ส่งผลให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงานจนเกิดความล่าช้า จึงทำให้ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานลดลง สอดคล้องกับ อูรา วงศ์ประสงค์ชัย และคณะ (2556) พบว่า ด้านการจัดหาพัสดุมีขั้นตอนและกระบวนการในการจัดซื้อจัดจ้างที่มากเกินไป และมีระบบโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับการจัดซื้อจัดจ้างมากเกินไปทำให้เกิดความสับสนและล่าช้า แนวทางแก้ไขการบริหารงานพัสดุของการประปาส่วนภูมิภาคเขต 9 คือ ควรเพิ่ม เน้นย้ำ หรือลดภาระของงานจัดซื้อพัสดุ หรือควรมีการทบทวนด้านการจัดซื้อพัสดุ และส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานพัสดุได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานจัดซื้อจัดจ้างอยู่เสมอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานให้มากขึ้น สอดคล้องกับอริสรา สุดสระ (2562) พบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุให้ข้อมูลเสนอแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการบริหารงานพัสดุ โดยให้

หน่วยงานสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานได้เข้ารับการอบรมการจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานในการจัดซื้อจัดจ้าง

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านการจัดหาพัสดุ หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ ควรมีการวางแผนงานด้านพัสดุอย่างมีประสิทธิภาพ และถ่ายทอดแผนการดำเนินงานไปยังผู้ปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจตรงกัน ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับระเบียบงานพัสดุและกฎระเบียบเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความชำนาญในหน้าที่

1.2 ด้านการควบคุมพัสดุ ผู้นำองค์กรควรจัดหาโปรแกรมจัดซื้อจัดจ้างที่มีความทันสมัย รวดเร็ว และลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและสามารถควบคุมทะเบียนพัสดุที่มีข้อมูลครบถ้วน สามารถตรวจสอบได้

1.3 ด้านการตรวจสอบพัสดุ หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุควรจัดทำทะเบียนคุมพัสดุด้วยระบบ QR Code เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการตรวจสอบและเป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อนและเสียเวลา

1.4 ด้านการจำหน่ายพัสดุ หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุและเจ้าหน้าที่พัสดุควรวางแผนการจำหน่ายพัสดุให้รัดกุม เป็นไปตามกฎระเบียบเกี่ยวกับงานพัสดุ อีกทั้งเปิดจำหน่ายพัสดุแบบออนไลน์ เพื่อความโปร่งใส ตรวจสอบได้

2. ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในกระบวนการบริหารงานพัสดุ โดยศึกษาเพิ่มเติมในแต่ละประเด็น เช่น งบประมาณที่ได้รับจัดสรร กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานพัสดุ เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่เด่นชัดมากขึ้น สามารถนำมาปรับปรุงและหาแนวทางการพัฒนากระบวนการบริหารพัสดุที่มีคุณภาพต่อไป

2.2 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานพัสดุมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุ ดังนั้น ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานพัสดุ ซึ่งสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปพัฒนางานบริหารพัสดุ เพื่อให้ประสิทธิภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานพัสดุมีมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2549). สถิติสำหรับงานวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การประสานงานภูมิภาค. (2564). กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ. สืบค้น 25 ธันวาคม 2565. จาก <https://www.pwa.co.th/>

- _____. (2564). การประชาสัมพันธ์ภูมิภาค. สืบค้น 25 ธันวาคม 2565. จาก <https://www.pwa.co.th/>
- การประชาสัมพันธ์ภูมิภาคเขต 9. (2565). ผู้ปฏิบัติงานพัสดุของการประชาสัมพันธ์ภูมิภาค เขต 9. สืบค้น 29 ธันวาคม 2565. https://reg9.pwa.co.th/reg9_2019/index.php
- จรัส บุญสอน. (2561). การพัฒนาประสิทธิภาพการควบคุมทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. กองคลัง. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เฉลิมชัย อุทการ. (2563). ปัจจัยของการบริหารงานพัสดุที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุของนักวิชาการพัสดุในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 12(1), 55-65.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สุประวีณ์ ภาระเวช. (2556). ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาทางพัสดุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สุภารัตน์ บาลนามคม. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อริสรา สุดสระ. (2562). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัสดุของผู้ปฏิบัติงานพัสดุในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. สถาบันวิจัยและพัฒนา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อุรา วงศ์ประสงค์ชัย และคณะ. (2556). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัสดุของผู้ปฏิบัติงานพัสดุมหาวิทยาลัยนเรศวร. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. 7(1), 139-148.
- Cronbach, L. J. (1974). *Essential of Psychological Testing*. New York: Harper&Row.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J. & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate Data Analysis (7th ed.)*. Upper Saddle River, New Jersey: Pearson Education International.